

ታሪክ OFA 6F-03.14/2/28
ቀን 10/04/2012

ለክብርት ወ/ሮ ፈትለወርቅ ገ/እግዚአብሔር

የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስትር

አዲስ አበባ

ጉዳዩ:- የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት የ2011 በጀት ዓመት

ሂሳብ ኦዲት ሪፖርትን ይመለከታል

ከላይ በርዕሱ እንደተጠቀሰው የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ የኦዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 7 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አባሪ አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሰላምታ ጋር

ጌታሁን ዳምጤ

የኦዲት ስራ አስኪያጅ

ግልባጭ:-

➤ ለብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት

(ከ7 ገጽ የኦዲት ሪፖርት ፣

የስራ አመራር ሪፖርት 18 ገጽ

እና 15 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች ጋር)

አዲስ አበባ

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት**

**የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ
አዲት ሪፖርት**

**ታህሳስ/2012 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት

የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛና ካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የዋና አዲተሮች የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ላይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ ኦዲቱን አቅደን አከናውናል።

ከዚህም በተጨማሪ ኦዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለኦዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት ብሔራዊ የሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች ፤ መዛግብት፤ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በኢንስቲትዩቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

ኦዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የኦዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ← የገቢ/የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- ← የወጪ ሂሳብ ሪፖርት ፤
- ← የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ← የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ← የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ← የሂሳብ ማመዛዘኛ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1 የዋጋ ማወዳደሪያ ሳይሰበሰብ የተፈጸመ የተሸከርካሪ ጥገና ግዥ

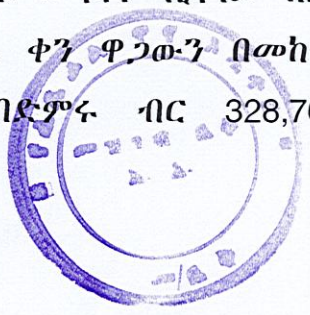
ሰኔ 2002 ዓ.ም በወጣው የእቃና የአገልግሎት ግዥ አፈጻጸም መመሪያ አንቀጽ 24/3 እና ታህሳስ 14 ቀን 2008 ዓ.ም በቁጥር ሕ/አ/2/59 ሰኔ 2002 ዓ.ም የወጣውን የእቃና የአገልግሎት ግዥ አንዳንድ አንቀጾችን ለማሻሻል በወጣው መመሪያ መሰረት እስከ ብር 150,000.00 ድረስ ለሚፈጸሙ ግዥዎች የመንግስት መ/ቤቶች ከአቅራቢዎች ዝርዝር ውስጥ ከተመዘገቡ አቅራቢዎች መካከል ቢያንስ ከሶስት አቅራቢዎች የዋጋ ማቅረቢያ በመጠየቅ ግዥ ማከናወን እንደሚችሉ ይገልጻል፡፡ ስለሆነም ኢንስቲትዩቱ የእቃዎችና የአገልግሎት ግዥዎችን በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡-

ኢንስቲትዩቱ የተሸከርካሪ ጥገና ግዥ በመመሪያው መሰረት ማከናወን ሲገባው የዋጋ ማቅረቢያ ሳይሰበሰብና እና ውድድር ሳይደረግ በቀጥታ ግዥ በማከናወን በድምሩ ብር 28,984.79 ለጥገና ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

2 በግልፅ ጨረታ መገዛት ሲገባው በመከፋፈል በዋጋ ማወዳደሪያ የተፈፀመ የአገልግሎት ግዥ

በፌዴራል መንግሥት የግዥና የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 አንቀጽ 33 ቁጥር 4 በዚህ አዋጅ ወይም በግዥ መመሪያው የተዘረጉ የግዥ ስርዓቶችን ለማሻሻል የመንግስት መ/ቤቶች በአንድነት መፈጸም የሚገባቸውን የእቃ፣ የግንባታ ወይም የአገልግሎት ግዥዎችን መከፋፈል እንደሌለባቸው ተመልክቷል፡፡ በተጨማሪም ሰኔ 2002 የወጣው የፌዴራል መንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ ክፍል 4 አንቀጽ 15 ንዑስ አንቀጽ 2 በአዋጅና በመመሪያው በተፈቀደው ሁኔታ ካልሆነ በስተቀር የመንግስት መ/ቤቶች ማናቸውንም ግዥ በግልፅ የጨረታ ዘዴ መፈጸም እንዳለባቸው ያዛል፡፡ ኢንስቲትዩቱ በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡-

በመመሪያው መሰረት በግልጽ ጨረታ በውድድር አገልግሎቱ መገዛት ሲገባው ከሶስተን ፓርትነር ኃ/የግ/ማህበር ከተባለው የግል ድርጅት በተመሳሳይ ቀን ዋጋውን በመከፋፈል በዋጋ ማወዳደሪያ የግዥ ዘዴ እንዲፈጸም በማድረግ በድምሩ ብር 328,765.00 የመስተንግዶ ግዥ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

3. ባለተፈቀደ የክፍያ ተመን የተፈጸመ ክፍያ

የፌዴራል መንግስት የገንዘብ ክፍያ መመሪያ 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ቁጥር 4 ክፍያ ለሚፈጸምባቸው ወጪዎች ተገቢውን የሰነድ ማስረጃ መቅረቡን እና በዚሁ አንቀጽ ቁጥር 7 ላይ ወጪ ከመደረጉ በፊት ሰለወጪው የተሟላ ማስረጃ ማቅረብና ሥልጣን ባለው አካል መፈቀድ እንዳለበት ይገልጻል። በመሆኑም ኢንስቲትዩቱ በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ ኦዲት ሲደረግ፡-

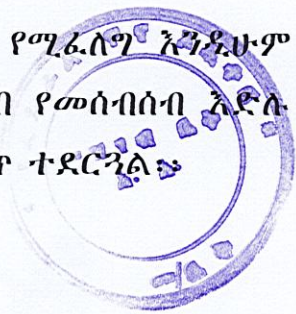
ከፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር እና ከሚኒስትሮች ምክር ቤት የጸደቀና የተፈቀደ የክፍያ ተመን ሳይኖርና ስልጣን በተሰጠው አካል ሳይፈቀድ ከጅማ ዩኒቨርሲቲ እና ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ለአፓራንት ሺፕ ለመሳተፍ የተላኩ ተማሪዎች ውል በመዋዋል ለትራንስፖርት በቀን ብር 50 እና ለመስተንግዶ እንደተስተናገዱበት ወጪ እንዲከፈል በማድረግ በድምሩ ብር 115,026 የተከፈለ መሆኑ ታወቋል።

4. በወቅቱ ያልሰበሰበ ተሰብሳቢ ሂሳብ

በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 መሰረት ለግዥ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ፤ በመመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያዛል። ይሁን እንጂ በበጀት ዓመቱ መጨረሻ በተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት ከተመለከተው ብር 129,882.52 ውስጥ፡-

- በሂሳብ አርእስት 5217301/4201 (ተንጠልጣይ ሰነድ/Suspense) ከሶስት ዓመት በላይ ሳይወራድ የቆየ ብር 61,065.26 ፤
- በሂሳብ መደብ 5217203 (የአማካሪዎች የቅድመ ክፍያ) ከሰባት ዓመት በላይ ሳይወራድ የዘገየ ብር 37,000 እና
- በሂሳብ መደብ 5217205 (ለእቃ አቅራቢዎች ቅድመ ክፍያ) ከስድስት ዓመት በላይ የዘገየ ብር 10,231.06

በድምሩ ብር 108,296.32 መ/ቤቱን በለቀቁ ሰዎች የሚፈለግ እንዲሁም ለበርካታ ዓመታት የቆየ ተሰብሳቢ በመሆኑና ተሰብሳቢው ሂሳብ የመሰብሰብ እድሉ የመነመነ በመሆኑ የተሰብሳቢው ሂሳብ ሚዛን አላግባብ እንዲያብጥ ተደርጓል።

➤ በሌላ በኩል ደግሞ በተሰባሳቢ የሂሳብ ሪፖርት በሂሳብ አርእስት በ5217301/4201 (ተንጠልጣይ ሰነድ/Suspense) መመዝገብ የነበረበት ብር 61,065.26 በሂሳብ አርእስት 5217205/4253 ላይ የተመዘገበና ሪፖርት የተደረገ ሲሆን ተንጠልጣይ ሰነድ/Suspense/ ተብሎ መያዝ ሲገባው ለአቅራቢዎች ቅድመ ክፍያ ተብሎ መመዝገቡ የሪፖርቱ ተጠቃሚዎችን ሊያሳስት የሚችል በመሆኑ አግባብ ሆኖ አልተገኘም፡፡

ከላይ ከተራ ቁጥር 1 እስከ 4 ከተመለከቱት ሁኔታዎች በስተቀር የብሔራዊ ሥነ-ልቦና ኢንስቲትዩት የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ በፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ መሰረት የተፈጸመ በመሆኑ እንዲሁም የሂሳብ ሪፖርቶቹ በሂሳብ አያያዝ ማእቀፍ መሰረት የተዘጋጁ በመሆናቸው በእኛ አስተያየት አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

ሌሎች ጉዳዮች

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊደረግባቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸውና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

1. ተከፋይ ሂሳብ

የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው መሰረት ተከፋይ ሂሳቦችን ለመከታተል ተገቢው የቁጥጥር ስርዓት መዘርጋቱንና ሂሳቡም በወቅቱ መከፈሉን ለማጣራት ኦዲት ሲደረግ፡-

በሰኔ 30/2011 ዓ.ም በተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት ከተመለከተው ወስጥ በሂሳብ መደብ 6172110 (ልዩ ልዩ የደመወዝ ተቀናሽ) ብር 7,200 ከአምስት ወር በላይ የቆየና በመመሪያው መሰረት በወቅቱ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ ታውቋል፡፡

2. ስራ ላይ ያልዋለ በጀት

የፌዴራል መንግስት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12 ተራ ቁጥር 1 ማንኛውም የመንግስት መስሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል፡፡ መ/ቤቱ የበጀት አጠቃቀሙን በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ በፕሮግራም ከተደለደለው መደበኛ በጀት ከ10% በላይ ሲታይ ፡-

(Handwritten signature)

➤ በፕሮግራም	10151001	ብር	2,875,185.27
➤ በፕሮግራም	10151002	ብር	1,832,847.71
➤ በፕሮግራም	10151003	ብር	9,854.12
➤ በፕሮግራም	10151004	ብር	445,295.10
➤ በፕሮግራም	10151005	ብር	2,091,384.89
➤ ፕሮግራም	10151006	ብር	47,559.06
➤ ፕሮግራም	10151007	ብር	844,930.14
➤ ፕሮግራም	10151008	ብር	<u>237,511.07</u>
በድምሩ	ብር		<u>8,384,567.36</u>

በአጠቃላይ በበጀት ዓመቱ በድምሩ ብር 8,384,567.36 የመደበኛ በጀት ሥራ ላይ ያልዋለ አለመዋሉ ታውቋል፡፡

3. የንብረት አስተዳደር

በፌዴራል መንግስት የንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 ክፍል 4 አንቀጽ 09 ንዑስ አንቀጽ 1 በፊደል መ በተመለከተው መሰረት ሊወገዱ የሚገባቸው ንብረቶች መወገዳቸውን ለማጣራት አዲት ሲደረግ፡-

በኢንስቲትዩቱ የተለያዩ ኅማዎች ብዛት 28፤ ተሸከርካሪ ወንበር ብዛት 22 ፤ የቢሮ ጠረጴዛ ብዛት 6፤ ሽልፍ ብዛት 4፤ ስካኑር ብዛት 2 ፤ የመኪና ቸርኬ ብዛት 9፤ የእንግዳ ወንበር ብዛት 8፤ እና በርካታ የተለያዩ ዕቃዎች ሳይወገዱ በስቶር ውስጥ ተከማችተው የተገኙ መሆኑን ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት

